

Mátyás kori csizma franciakapcsokkal díszített maradványára. Megfogható volt még a sír aljában gyékény vagy fakoporsó maradványa is, továbbá 6 koporsókapocs is előkerült. A többi temetkezés megmaradt részlete azonban újra csak a Ny-i metsetfalban jelentkezett.

Munkatársaink voltak: Hajdú István és Gyárfási József.

PETŐ ZSUZSA ESZTER – CSENGERI PIROSKA

**234. Nagykőnyi-Medgyespuszta,
Felső-Medgyesi-dűlő (Új-Medgyes)
(KÖH 78001)**

(Tolna megye) Kö

Meggyesireg 1419-ben említett kőtemploma Papp István tamási esperes szerint a Medgyes-patak forrásától K-re levő domboldalon állt. 2011. április 4-én a Medgyespusztától kb. 300 m-re K-re eredő patak K-i oldalán, a forrástól D-re kb. 250 m-re, elsímitott, poros vetésben szórványosan középkori cserepeket találtam. A dombtető Ny-i szélén, Ny–K irányban, egymástól kb. 5 m-re, kb. 15, ill. 25 m hosszúságban, kb. 1 m szélességben téglatöredékeket, fehér mészköveket és apró mészhabarcdarabokat figyeltem meg, kevés embercsonttal. A faluhely kiterjedését a többi parcella fedettsége miatt nem tudtam megállapítani.

K. NÉMETH ANDRÁS

**235. Nagyszékely, Stakop-dűlő
(KÖH 41941)**

(Tolna megye) Kö

2003-as terepbejárásomon hiába kerestem a középkori Bán falu templomát Nagyszékely D-i határában. Helyét azóta bekerítették. A terület vaddisznókat tartó bérlője segítségével 2011. április 5-én a Báni-hegyhát DK-i sarkában fekvő, ÉNy–DK irányú, a Báni-patak felé benyúló, fennsík jellegű domb É-i felén, száraz vetésben, kb. 10 m átmérőjű körben néhány, kisebb, pelyvás anyagú téglatöredéket találtam, körülöttük 2-3 embercsonttal. A faluhelyet csak 1-2 jellegtelen középkori cserép jelezte.

K. NÉMETH ANDRÁS

**236. Nagyszokoly, Régi református temető
(KÖH 77989)**

(Tolna megye) Kk

Nagyszokoly Ny-i szélén fekszik az országút által kettévágott temető. 2011. június 11-én a kb. 100 éve felhagyott, kisebb erdővel benőtt, legeltetésre használt régi református temetőben, az úthoz közelebb eső részen viszonylag sok késő középkori cserepet találtunk. A lelőhely bizonyára a mellette fekvő mai r. k. temető területére is kiterjed. Lelőhelyünktől kb. 1 km-re, a mai r. k. templom környékén is középkori lelőhely van, amely bizonyára a középkori Szokoly helyét jelzi. A most azonosított lelőhelyet az egykori Szokolyendréddelel azonosíthatjuk, amelyet forrásaink néha Szokollyal egy településnek mondanak.

Munkatárs: Rác Miklós (MNM NÖK).

K. NÉMETH ANDRÁS

237. Nak, Nosztány

(KÖH 77991)

(Tolna megye) Ró, Kö

Helyi lakosoktól értesültünk, hogy a Kiskondai-patakkal párhuzamosan folyó, abba beletorkolló, Nosztánytól K-re két ágból eredő patak É-i oldalán régészeti lelőhely található. 2011. május 23-án sűrűn találtunk római és középkori cserepeket, a tábla Ny-i felét a fedettség miatt nem tudtuk bejárni. A középkori lelőhely összetartozik a tőle D-re található mellékág D-i oldalán fekvő, nagy kiterjedésű, részben Dombóvár határába is átnyúló faluhellyel (Delelői-tábla 3., KÖH 70631), ahol 2009-ben Ódor János Gábor és Czövek Attila azonosították a templom helyét is.⁶¹

Munkatárs: Czövek Attila (WMMM).

K. NÉMETH ANDRÁS

238. Napkor, Töt II.

(KÖH 77883)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) R?, A

2011. május 17-én Bocz Péter a Jósa András Múzeum munkatársa a lelőhelyen rézkori(?) kerámiát gyűjtött, és a nemrég nyitott bányagödörben objektumfoltokat észlelt. Május 18-tól több szondaárokkaival kutattuk meg a bányaterületet, az egyes árokban településobjektumokat észleltünk. Ezek egy részét feltártuk, más részét a bemérések után visszatemetjük, mert a kitermelés nem veszélyeztette azokat. A folyamatos régészeti felügyelet során az egyik szondában sírok kerültek elő, ezért a kivitelező úgy döntött, hogy ott a homokkitermeléstől eltekint. A temetkezéseket így önerőből tártuk fel június 9-től több szakaszban, az augusztus 1-jén induló telepfeltárással párhuzamosan, szeptember 7-ig. A sírgödörök egy része üresnek bizonyult, de a leleteket tartalmazók is meglehetősen szegényesek. Ezek csaknem mindegyikében találtunk állatcsontot, és néhány sírban vaskést, téglalap és trapéz alakú vascsatot, csiholóvasat észleltünk. A női sírok némelyike 1-1 gyöngyszemet, orsógombot rejtett. A részben rabolt soros temető legkiemelkedőbb temetkezésében füles, pajzs alakú bronzveretekkel és griffesindás szíjvéggel felszerelt övgarnitúrájú férfi feküdt. Említendő továbbá 2 sír, mely – lócsont nélkül – csak lószerszámzat részletet (csikószabla, kengyel) tartalmazott. A temetőrészlet sírjai között előfordultak enyhén felhúzott lábbal az oldalukra fektetett, rendellenes pozíciójú vázak is. Koporsóra utaló bizonyítékokat nem rögzítettünk. A temető K–Ny irányban minden bizonnyal tovább terjed.

A telep 133 objektumát bontottuk ki. Ebből 20 lakóház/épület, 16 sütőkemence, 1 ipari létesítmény(?), 1 tűzhely, 1 kút(?), 36 gödör, 42 cölöplyuk, és 8 árok. Nyolc objektum természetes jelenségnek bizonyult.

Az ásás legfontosabb eredményét a feltárt, túlnyomórészt négyzet alakú, 20 lakóház/épületalap képezi. Az ezekben lelt cölöplyukak alapján rekonstruálható a fal szerkezete: ágasfás-szelemenés nyeregtetős megoldás éppúgy előfordult,

61 RKM 2009, 192.